

การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตนเอง ในกิจกรรมศิลปะ
ของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง
และการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

นางลัดดา เกตุการณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการจัดการการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มิถุนายน 2551

การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตนเอง ในกิจกรรมศิลปะ
ของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง
และการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

นางลักษณ์ เกตุการณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการจัดการการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มิถุนายน 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

A COMPARISON, IN TERMS OF ACHIEVEMENT IN CREATIVE THINKING AND SELF-
CONFIDENCE IN PERFORMING ARTS OF KINDERGARTEN II STUDENTS, BETWEEN
THE BRAINSTORMING AND SYNECTICS INSTRUCTIONAL MODELS

NONLUCK GATEGARN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Learning Management
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

June 2008

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเอง
ในกิจกรรมศิลปะของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ระหว่างการจัดการเรียนรู้
แบบการระดมสมอง และการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

โดย นางนงลักษณ์ เกตุการณ์

สาขา การจัดการการเรียนรู้

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร แมลงภู

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์เพ็ญ คล้ายमुख

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร แมลงภู)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์เพ็ญ คล้ายमुख)

.....กรรมการ

(ดร.แสน สมนึก)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการเรียนรู้

.....อธิการบดี

(รองศาสตราจารย์สุวิทย์ เทียรทอง)

กรกฎาคม พ.ศ. 2551

นงลักษณ์ เกตุการณ์. (2551). การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเอง ในกิจกรรมศิลปะ ของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง และการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การจัดการการเรียนรู้).
พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. อาจารย์ที่ปรึกษา :
รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร แมลงภู, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์เพ็ญ คล้ายมุข

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ และ ความเชื่อมั่นในตนเอง ในกิจกรรมศิลปะ ของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง และ การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็น นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 20 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนวัดแก้วสุวรรณและ โรงเรียนวัดเจ้าแปดทรงไทรย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ซึ่งเป็นห้องเรียนตามสภาพจริง แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1จัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง จำนวน 1 ห้องเรียน 10 คน และเป็นกลุ่มทดลอง 2 จัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ จำนวน 1 ห้องเรียน 10 คน ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 24 ชั่วโมง โดยใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง แผนแบบ Pretest-posttest design with nonequivalent group วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร (MANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดสร้างสรรค์ ของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง และกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ความคิดสร้างสรรค์ ของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบการระดมสมองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง ของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง และกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ความเชื่อมั่นในตนเองของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

Nongluck Gatearn. (2008). **A Comparison, in terms of Achievement in Creative Thinking and Self – confidence in Performing Arts of Kindergarten II Students, between the Brainstorming and Synectics Instructional Models.** Master Thesis, M.Ed. (Learning Management). Phranakhon Si Ayutthaya : Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Advisory Committee : Associate Professor Dr.Somporn Malangpoo, Assistant Professor Dr.Chanpen Claiymukh.

ABSTRACT

The purpose of this research was to compare creative thinking ability and self-confidence in art activities of kindergarten II students using Brainstorming Model and Synectics Instructional Model. The sample group consisted of 20 kindergarten II students in the second semester of the academic year 2007. The students were studying at Wat Kaewsuan School and Wat Chaopadsongtraai School, Sena district, under Phranakhon Si Ayutthaya Educational Service Office Area II. The students were divided into two groups. The first experimental group with 10 students was taught by Brainstorming Model, while the other group was taught by Synectics Instructional Model. The duration of the experiment was 24 hours. The research design was pretest-posttest with nonequivalent groups. The data was statistically analyzed by multiple analysis of variance (MANOVA).

The research results revealed the following :

1. The difference in creative thinking between the two groups of students was marked by a statistically significant level of .05. In other words,creative thinking of the group taught by Brainstorming Model was at a higher level than that of the group taught by Synectics Instructional Model.
2. The difference in self-confidence between the two groups of students was marked by a statistically significant level of .05. In other words, self-confidence of the group taught by Brainstorming Model was at a higher level than that of the group taught by Synectics Instructional Model.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สมพร แผลงภู อาจารย์ที่ปรึกษา ที่เมตตาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนตลอดเวลาอันมีค่าของท่านตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างละเอียด ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทร์เพ็ญ คล้ายมุข อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือและให้คำแนะนำด้วยความกรุณา

กราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ได้แก่ ดร.สุภัทรา คงเรือง ดร.แสน สมนึก ครูจันทนา เชื้อไทย ครูสุวนิจ สามสี และครูบุญเริ่ม สุพัฒนา ที่ให้ความกรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายสมพิศ ทรงฤกษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไชยภูมิ (ไชยภูมิวิทยาการ) นายสุวิไล อยู่ยี่ด ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเจ้าแปดทรงไตรย์ นายสมเจตน์ ฤกษ์เกษม ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดแก้วสุวรรณ คณะครู โรงเรียนวัดไชยภูมิ (ไชยภูมิวิทยาการ) โรงเรียนวัดเจ้าแปดทรงไตรย์ ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการทดลองสอนในการทำงานวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

กราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ครูอาจารย์ และสมาชิกในครอบครัวทุกท่านที่ให้ความรัก ความห่วงใย ส่งเสริมสนับสนุนและให้กำลังใจสำคัญยิ่งในการศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ เพื่อน ๆ ที่กรุณาช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน ขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

นางลักษณ์ เกตุการณ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ	ฅ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฏ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
สมมติฐานการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
หลักการศึกษาลงมัย	11
ความสำคัญของการศึกษาลงมัย	11
การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย.....	12
การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย	14
การจัดกิจกรรมศิลปะ.....	16
ความหมายการจัดกิจกรรมศิลปะ	16
ความสำคัญของการจัดกิจกรรมศิลปะ	17
จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมศิลปะ	18
แนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะ	19
พัฒนาการทางศิลปะ	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2 (ต่อ)	ความคิดสร้างสรรค์	23
	ความหมายของความคิดสร้างสรรค์.....	23
	ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์	24
	องค์ประกอบที่สำคัญของความคิดสร้างสรรค์	27
	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์	30
	ลักษณะของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์	33
	การส่งเสริมและพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์	34
	การวัดความคิดสร้างสรรค์.....	39
	ความเชื่อมั่นในตนเอง.....	42
	ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง	42
	ความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง	43
	องค์ประกอบของความเชื่อมั่นในตนเอง	44
	ทฤษฎีของเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง.....	45
	ลักษณะของเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง	48
	ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง.....	49
	การวัดความเชื่อมั่นในตนเอง	50
	การจัดการเรียนรู้แบบการระดมสมอง	51
	ความหมายของการระดมสมอง	51
	หลักการในการระดมสมอง.....	53
	ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบระดมสมอง	54
	ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้แบบระดมสมอง	55
	การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์.....	57
	ทฤษฎี หลักการ แนวคิด.....	57
	วัตถุประสงค์ของรูปแบบซินเนคติกส์.....	59
	ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์	59
	ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนแบบซินเนคติกส์	61
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2 (ต่อ)	งานวิจัยเกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์	61
	งานวิจัยเกี่ยวข้องกับเชื่อมั่นในตนเอง	63
	งานวิจัยเกี่ยวข้องกับการระดมสมอง.....	66
	งานวิจัยเกี่ยวข้องกับซินเนคติกส์	68
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
	ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	70
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	74
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	74
	วิธีการดำเนินการทดลอง	81
	การเก็บรวบรวมเครื่องมือ	82
	การวิเคราะห์ข้อมูล	82
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	82
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	84
	ตอนที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดสร้างสรรค์และ ความเชื่อมั่นในตนเองก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองที่จัด การเรียนรู้แบบการระดมสมอง และกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ แบบซินเนคติกส์	85
	ตอนที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่น ในตนเองก่อนการทดลอง ของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบการระดม สมอง และกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์	86
	ตอนที่ 3 เปรียบเทียบผลต่างค่าเฉลี่ยของความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่น ในตนเอง ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ แบบการระดมสมอง และกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์.....	88
	ตอนที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่น ในตนเอง หลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบการระดม สมอง และกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์	90

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	92
สรุปผลการวิจัย	92
อภิปรายผล	92
ข้อเสนอแนะ	95
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	105
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	106
ภาคผนวก ข คู่มือการใช้	117
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของผลการทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง	329
ภาคผนวก ง คะแนนจากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเอง ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2.....	332
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	335

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	73
2	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่น ในตนเอง ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบการระดม สมอง และกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์.....	85
3	การทดสอบความเหมือนของเมทริกซ์ ค่าแปรปรวนร่วมของความคิดสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตนเองก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ แบบการระดมสมองและกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์.....	86
4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปรของความคิดสร้างสรรค์และ ความเชื่อมั่น ในตนเอง ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ แบบการระดมสมอง และกลุ่มทดลอง ที่จัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์.....	87
5	เปรียบเทียบผลต่างค่าเฉลี่ยของความคิดสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตนเอง ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ แบบการระดมสมอง.....	88
6	เปรียบเทียบผลต่างค่าเฉลี่ยของความคิดสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตนเอง ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์.....	89
7	การทดสอบความเหมือนของเมทริกซ์ ค่าแปรปรวนร่วมของความคิดสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตนเองหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ แบบการระดมสมอง และกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์.....	90
8	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปรของความคิดสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตนเองหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ แบบการระดมสมอง และกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์.....	91

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 แผนแบบการทดลอง	71

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา